Главюк І. В.,
доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу
Національного університету
«Одеська юридична академія»

ВИКОРИСТАННЯ ПОЛОЖЕНЬ СТАТТІ 206 КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗАХИСТУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Стаття присвячена дослідженню проблем нормативної регламентації та практики реалізації загальних обов'язків судді щодо захисту прав людини у контексті реалізації функції захисту. На основі аналізу положень КПК, практики Європейського суду з прав людини, судової практики національних судів охарактеризовано особливості доказування при реалізації цієї групи повноважень слідчого судді, запропоновані зміни та доповнення до ст. 206 КПК.

Ключові слова: *захист, слідчий суддя, загальні обов'язки судді щодо захисту прав людини, доказування, розслідування жорстокого поводження.*

Статья посвящена исследованию проблем нормативной регламентации и практики реализации общих обязанностей судьи по защите прав человека в контексте реализации функции защиты. На основе анализа положений УПК, практики Европейского суда по правам человека, судебной практики национальных судов охарактеризованы особенности доказывания при реализации этой группы полномочий следственного судьи, предложены изменения и дополнения в ст. 206 УПК.

Ключевые слова: *защита, следственный судья, общие обязанности судьи по защите прав человека, доказывание, расследование жестокого обращения.*

Однією з новел КПК України 2012 р. є системний виклад в одній статті загальних обов'язків судді щодо захисту прав людини, зміст якої вказує на безпосереднє спрямування цих повноважень на захист права людини на свободу та особисту недоторканність, право не бути підданим катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню, право на захист. Аналіз ухвал слідчих суддів показує, що стороною захисту використовується ця стаття для відстоювання прав та законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого. Проте, попри людиноцентристську спрямованість положень цієї статті та її великі можливості для здійснення захисту у кримінальному провадженні, деякі питання її реалізації викликають зауваження у силу певних недоліків нормативної регламентації цих повноважень слідчого судді. Проблематика застосування положень ст. 206 КПК досліджена у працях таких вчених, як С. Банах, К. Волков, Ю. Грошевий, Т. Ільєва, В. Рожнова,

Д. Савицький, О. Татаров, Л. Удалова, О. Шило, С. Штогун, О. Яновська та ін., проте питання форми звернення до судді, особливостей доказування при реалізації досліджуваних повноважень, ініціативи судді при застосуванні ст. 206 КПК досліджені фрагментарно. Саме тому метою цієї статті є виділення проблемних питань реалізації ст. 206 КПК при здійсненні захисту у кримінальних провадження, виявлення особливостей доказування при реалізації досліджуваних повноважень слідчого судді, виділення проблемних питань нормативної регламентації повноважень слідчого судді.

Частина 2 ст. 206 КПК передбачає: якщо слідчий суддя отримує з будь-яких джерел відомості, які створюють обґрунтовану підозру, що в межах територіальної юрисдикції суду знаходиться особа, позбавлена свободи за відсутності судового рішення, яке набрало законної сили, або не звільнена з-під варти після внесення застави в установленому КПК порядку, він зобов'язаний постановити ухвалу, якою має зобов'язати будь-який орган державної влади чи службову особу, під вартою яких тримається особа, негайно доставити цю особу до слідчого судді для з'ясування підстав позбавлення свободи.

Таким джерелом інформації про незаконне позбавлення волі може бути і звернення підозрюваного, його захисника, законного представника. Форма цього звернення, до речі, КПК не визначена. Аналіз ухвал слідчих суддів показує, що подаються скарги [1; 2], заяви [3], клопотання [4; 5]. Є випадки, коли слідчими суддями розглядалися скарги на затримання у порядку ст. 206 КПК [1; 2]. У зв'язку із відсутністю вказівки на форму звернення до слідчого судді у порядку ст. 206 КПК у судовій практиці є випадки відмови у відкритті провадження, оскільки у порядку ст. 206 КПК подавалася скарга, а у ст. 303 КПК вона не зазначена [6]. Такий підхід є сумнівним, адже у скарзі було вказано, що адвокат ОСОБА_2 звернулась до суду зі скаргою в порядку ст. 206 КПК України [6]. Це однозначно вказує на необхідність розгляду цієї скарги саме у порядку ст. 206 КПК, а не у порядку ст. ст. 303, 306, 307 КПК; при цьому поіменування цього звернення скаргою не є неправильним, адже ст. 206 не встановлює форму звернення до слідчого судді.

Крім того, проблемним є і питання про те, чи повинен слідчий суддя у разі подання заяви за ст. 206 КПК перевіряти законність та обґрунтованість затримання особи. У разі, якщо на незаконність або необґрунтованість затримання вказується у заяві (клопотанні, скарзі), слідчий суддя зобов'язаний перевірити ці факти [7; 8; 9], адже підозрюваний має право вимагати перевірки обґрунтованості затримання (п. 6 ч. 3 ст. 42 КПК), а право на перевірку законності затримання гарантується ч. 4 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. Більше того, формулювання ч. 3 ст. 206 КПК дозволяє розглядати і питання про законність та обґрунтованість затримання особи за підозрою у вчиненні злочину в порядку ст. ст. 207, 208 КПК. Відмітимо, що відсутність прямої вказівки на це у ст. 206 КПК є прогалиною, і тому логічними видаються пропозиції доповнити цю статтю частиною 10, яка сприятиме вдосконаленню механізму реалізації права особи на перевірку судом обґрунтованості її затримання [10, с. 18].

Проблема виникає, якщо у заяві (клопотанні, скарзі) підозрюваний, його захисник посилається на інші обставини (наприклад, сплив строку затримання), і не оспорює законність або обґрунтованість затримання. З одного боку, у відповідності до ч. 3 ст. 26 КПК, слідчий суддя у кримінальному провадженні вирішує лише ті питання, що винесені на його розгляд сторонами та віднесені до його повноважень КПК. Однак слід враховувати і положення ч. 3 ст. 206 КПК, а незаконне та необґрунтоване затримання не може розглядатися як правова підстава для позбавлення особи свободи.

Тому вважаємо, якщо особу було незаконно та/або необґрунтовано затримано, і строк затримання ще не закінчився, слідчий суддя зобов'язаний перевіряти законність та обґрунтованість затримання особи, виходячи тим самим за межі заяви (клопотання, скарги).

З іншого боку, О. Г. Яновська обґрунтовано звертає увагу на те, що «набагато більш ускладненою є ситуація із відстоюванням права особи, яка була незаконно затримана, а потім звільнена тим же органом чи уповноваженою службовою особою, які і здійснювали затримання. У такому випадку сподіватись на застосування положень ст. 206 КПК України важко, адже на момент звернення до суду така особа вже не знаходиться під вартою, отже не є суб'єктом звернення та захисту відповідно до цієї статті» [11, с. 16]. За КПК 1960 р. таке оскарження було можливим.

Важливим питанням при реалізації суддівських повноважень, передбачених ст. 206 КПК, є визначення локального предмета доказування та розподілу тягаря доказування. Аналіз положень ст. 206 КПК дозволяє віднести до локального предмета доказування такі обставини, як: 1) позбавлення особи свободи; 2) правова підстава позбавлення особи свободи.

Найперше має бути встановлений саме реальний факт позбавлення особи свободи. У судовій практиці є приклади, коли цей факт не знайшов свого підтвердження при розгляді скарги слідчим суддею [12]. Так, в ухвалі слідчим суддею було вказано, що в своїй скарзі адвокат ОСОБА_2 не наводить ані кримінальне провадження, в рамках якого було запрошено в якості свідка ОСОБА_3 до слідчого СВ Орджонікідзевського РВ ММУ, ані інші об'єктивні дані, що могли б підтвердити наявність факту протиправного затримання ОСОБА_3 працівниками міліції або доставки останнього до Орджонікідзевського РВ ММУ. З огляду на наявні доводи слідчий суддя не вбачає жодних підстав вважати, що ОСОБА_3 знаходиться під вартою. Таким чином не визнається доведеним факт незаконного утримання вказаної особи під вартою або протиправного позбавлення ОСОБА_3 свободи за відсутності судового рішення. З урахуванням переліченого у слідчого судді немає наразі обґрунтованої підозри допускати, що ОСОБА_3 позбавлений протиправно свободи, а тому немає підстав для ухвалення рішення про доставку вказаної особи до суду для з'ясування підстав її затримання [6].

Крім того, має бути з'ясована правова підстава позбавлення особи свободи. Слідчий суддя зобов'язаний звільнити позбавлену свободи особу, якщо орган державної влади чи службова особа, під вартою яких тримається ця особа, не надасть судове рішення, яке набрало законної сили, або не доведе наявність інших правових підстав для позбавлення особи свободи. Незалежно від наявності клопотання слідчого, прокурора, слідчий суддя зобов'язаний звільнити особу, якщо орган державної влади чи службова особа, під вартою яких трималася ця особа, не доведе: 1) існування передбачених законом підстав для затримання особи без ухвали слідчого судді, суду; 2) неперевищення граничного строку тримання під вартою; 3) відсутність зволікання у доставленні особи до суду. Отже необхідно встановлювати, чи закінчився строк затримання особи без ухвали слідчого судді. Так, слідчі судді відмовляють у задоволенні клопотань (заяв, скарг) про звільнення підозрюваного з-під варти у разі, якщо такі строки ще не закінчилися, як передчасно поданих [3; 13].

Враховуючи формулювання ч. 3, 5 ст. 206 КПК, можна із упевненістю стверджувати, що тягар доказування наявності правової підстави позбавлення особи свободи покладається саме на слідчого, прокурора. Саме тому слідчий, прокурор зобов'язані довести наявність правової підстави для позбавлення особи свободи. У протилежному випадку слідчий суддя зобов'язаний звільнити особу.

Відповідно, якщо слідчий суддя від-

мовляє у негайному звільненні особи, в його ухвалі повинні бути детально викладені доводи та докази, якими, на думку слідчого судді, спростовуються доводи сторони захисту щодо незаконного позбавлення підозрюваного волі. На жаль, трапляються випадки, коли підстави для відмови у задоволенні прохання сторони захисту в ухвалі детально не викладаються: так, було зазначено, що «разом з тим, на даній стадії, не вбачаю підстав для задоволення клопотання в частині зобов'язання ІТТ ГУ МВС України в м. Києві звільнити ОСОБА_5, оскільки доводи захисника щодо незаконного затримання ОСОБА_5 спростовано слідчим та прокурором, порушення ст. ст. 207–208 КПК України не встановлено» [4]; «в судовому засіданні старшим слідчим… та старшим прокурором… обґрунтовано законність затримання ОСОБА_1» [5].

У відповідності до ч. 6 ст. 206 КПК, якщо під час будь-якого судового засідання особа заявляє про застосування до неї насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, державній установі (орган державної влади, державна установа, яким законом надано право здійснювати тримання під вартою осіб), слідчий суддя зобов'язаний зафіксувати таку заяву або прийняти від особи письмову заяву та: 1) забезпечити невідкладне проведення судово-медичного обстеження особи; 2) доручити відповідному органу досудового розслідування провести дослідження фактів, викладених в заяві особи; 3) вжити необхідних заходів для забезпечення безпеки особи згідно із законодавством. Відмітимо, що у Спеціальній доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за результатами пілотного моніторингу застосування нового Кримінального процесуального кодексу України судами м. Києва звернено увагу та те, що судді досить рідко застосовують у своїй практиці статтю 206 КПК та не виконують у повній мірі загальні обов'язки судді щодо захисту прав людини. Судді залишаються байдужими навіть у тих випадках, коли зовнішній вигляд затриманого чи підозрюваного вказував на застосування до нього насильства під час затримання або тримання в приміщені відповідного органу державної влади чи державної установи [14, с. 48].

За такого формулювання цього обов'язку слідчого судді заявник не зобов'язаний надавати докази про застосування до нього насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, державній установі, а для доручення проведення судово-медичного обстеження особи та дослідження фактів, викладених в заяві особи, достатньо лише заяви особи. У цілому, судова практика дотримується такого підходу [4; 15], і слідчі судді доручають проведення судово-медичних обстежень та проведення дослідження фактів, викладених у заявах [4]. Однак є випадки, коли слідчі судді фактично перекладають тягар доказування застосування насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, державній установі на підозрюваного. Так, указано, що «слідчому судді не надано доказів застосування насильства до ОСОБА_2 зі сторони працівників МВС України в місті Севастополі. Таким чином слідчій суддя вважає, що підстав для винесення доручення відповідному органу досудового розслідування провести перевірку фактів, викладених в скарзі, немає» [2]. Із таким мотивуванням погодитися складно. Якщо проаналізувати практику Європейського суду з прав людини, то при розгляді скарг на порушення ст. 3 Конвенції прав захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. особливістю тягаря доведення порушень є його перехід від заявника до держави тоді, коли заявник подає «небезпідставну скаргу» про те, що отримав тілесні ушкодження під час свого перебування під контролем представників держави (наприклад, під вартою). Такий поворот подій є достатньо логічним. Адже, якщо особа потрапляє до місця позбавлення свободи

у доброму здоров'ї, а під час звільнення з-під варти у неї виявляють тілесні ушкодження, то саме представники держави, під чиїм контролем ця особа перебувала, можуть надати пояснення того, чому і яким чином ці ушкодження з'явилися. Сама ж особа, будучи позбавленою свободи, не завжди може бути спроможною зібрати достатньо доказів для того, щоб себе захистити [16, с. 32–33]. Ця позиція підтверджена у ряді рішень Європейського суду з прав людини [17; 18; 19]. Коли вся чи значна частина інформації стосовно подій, про які йдеться, відома виключно органам влади – як це має місце у справі щодо осіб, які перебувають під вартою та які перебувають під їхнім контролем, – і коли у таких осіб під час їхнього перебування під вартою з'являються тілесні ушкодження, це породжує відповідні обґрунтовані презумпції факту. При цьому тягар доведення можна вважати покладеним на органи влади, адже саме вони мають дати задовільні та переконливі пояснення [20, п. 106].

Обов'язок слідчого судді доручити відповідному органу досудового розслідування провести дослідження фактів, викладених в заяві особи про застосування до неї насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, державній установі є неконкретизованим. Відмітимо, що прецедентною практикою Європейського суду з прав людини сформульовані вимоги щодо розслідування жорсткого поводження, яке повинне мати такі характеристики: незалежність та неупередженість; ретельність; невідкладність; компетентність; залучення потерпілого і контроль громадськості [21, с. 15–17]. Наприклад, у Рішенні «Каверзін проти України» Суд повторив, що стаття 3 Конвенції вимагає, аби розслідування небезпідставних скарг про погане поводження було ретельним. Це означає, що органи влади завжди повинні добросовісно намагатись з'ясувати те, що трапилось, та не покладатися на поспішні та необґрунтовані висновки для закриття кримінальної справи або використовувати такі висновки як підставу для своїх рішень. Вони повинні вживати всіх заходів для отримання всіх наявних доказів, які мають відношення до події, inter alia, показань очевидців та експертних висновків. Розслідування має бути спроможним забезпечити встановлення та покарання винних осіб [19, п. 108–109]. Проте, жодних вимог щодо особливостей розслідування таких заяв КПК не містить, а повноваження слідчого судді щодо доручення проведення розслідування, без контролю його ретельності та результату, ніяк не можна визнати ефективним засобом правового захисту особи. У цьому ж рішенні Європейський суд з прав людини вказав, що «хоча прокурори і суди, розглянувши скарги на неналежність проведеної перевірки, давали (у багатьох випадках – неодноразові) вказівки щодо необхідності вжиття певних заходів під час нової (або триваючої) перевірки, такі вказівки належним чином не виконувались або цілком ігнорувались» [19, п. 94]. Відповідно, для забезпечення ефективності досліджуваних повноважень слідчого судді слід підтримати пропозицію К. Волкова, що слідчий суддя, виявивши факти жорстокого поводження з особою, повинен мати право безпосередньо ініціювати внесення даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань за цим фактом. Зупинення досудового розслідування та закриття цієї категорії кримінального провадження має відбуватися винятково за участю або слідчого судді, або суду [22, с. 168].

Отже, дослідження нормативної регламентації загальних обов'язків судді щодо захисту прав людини та практики їх реалізації показує необхідність удосконалення положень КПК щодо цих повноважень для забезпечення ефективності їх реалізації, що позитивно вплине на здійснення функції захисту кримінальному провадженні, щодо: вказання у назві ст. 206 КПК «слідчий суддя»; уточнення у ч. 2 ст. 206 КПК, що слідчий суддя отримує з будь-яких джерел *у будь-якій формі* (курсив наш – І.Г.) відомості, що

дозволить уникнути випадків відмов у відкритті провадження за зверненням; розширення повноважень слідчого судді щодо доручення проведення розслідування у частині контролю його ретельності та результату. При дослідженні питань щодо правомірності позбавлення особи волі до локального предмету доказування відносяться такі обставини, як: 1) позбавлення особи свободи; 2) правова підстава позбавлення особи свободи. Тягар доказування наявності правової підстави позбавлення особи свободи покладається на слідчого, прокурора, що повинне бути чітко виражено в ухвалах слідчих суддів за скаргами. Заявник не зобов'язаний надавати докази про застосування до нього насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, державній установі, а для доручення проведення судово-медичного обстеження особи та дослідження фактів, викладених в заяві особи, достатньо лише заяви особи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ухвала слідчого судді Богунського районного суду м. Житомира від 27 грудня 2013 р. (справа № 295/20686/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36642719.

2. Ухвала слідчого судді Гагарінського районного суду м. Севастополя від 15 березня 2013 р. (справа № 763/2014/13к): – http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/30237797.

3. Ухвала слідчого судді Московського районного суду м. Харкова від 11 жовтня 2013 р. (справа № 643/15886/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34305473.

4. Ухвала слідчого судді Дніпровського районного суду м. Києва від 10 грудня 2013 р. (справа № 755/31145/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36006463.

5. Ухвала слідчого судді Харківського районного суду Харківської області від 30 жовтня 2013 р.: (справа № 635/10113/13к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34562417.

6. Ухвала слідчого судді Орджонікідзевського районного суду м. Маріуполя від 25 жовтня 2013 р. (справа № 265/8009/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravoscope.com/act-uxvala-sudu-265–8009–13-k-kozlov-d-o-25–10–2013-ne-viznacheno-s.

7. Ухвала слідчого судді Червонозаводського районного суду м. Харкова від 30 січня 2014 р. (справа № 646/647/14-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36938039.

8. Ухвала слідчого судді Святошинського районного суду м. Києва від 24 січня 2014 р. (справа № 759/974/14к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36850419.

9. Ухвала слідчого судді Балаклавського районного суду м. Севастополя від 24 жовтня 2013 р. (справа № 762/3700/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34413290.

10. *Татаров О.Ю.* Слідчий суддя як суб'єкт захисту прав людини: деякі проблеми правозастосування та шляхи їх вирішення / О.Ю. Татаров // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2015. – № 2 (69). – С. 12–21.

11. *Яновська О.Г.* Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні судового контролю у кримінальному провадженні // Вісник Академії адвокатури України. – 2013. – № 2 (27). – С. 12–17.

12. Ухвала слідчого судді Іллічівського міського суду Одеської області від 8 листопада 2013 р. (справа № 501/5123/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34862008.

13. Ухвала слідчого судді Святошинського районного суду м. Києва від 3 лютого 2014 р. (справа № 759/1557/14к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36933181.

14. Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за результатами пілотного моніторингу застосування нового Кримінального процесуального кодексу України судами м. Києва. – К.: «Арт-Дизайн», 2015. – 132 с.

15. Ухвала слідчого судді Жмеринського міськрайонного суду Вінницької області від 13 квітня 2013 р. (справа № 130/1131/13-к): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/30708631.

16. Застосування в Україні європейських стандартів протидії жорстокому поводженню і безкарності: наук. – практ. посіб. для суддів / Н. М. Ахтирська, В. В. Касько, Б. А. Маланчук та ін.; за заг. ред. В. Т. Маляренка. – К.: К.І.С., 2011. – 320 с.

17. Тарасов проти України: Рішення Європейського суду з прав людини від 31 жовтня 2013 р. № 17416/03: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minjust.gov.ua/file/37845.

18. Нечипорук і Йонкало проти України: Рішення Європейського суду з прав людини 21 квітня 2011 р. № 42310/04: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.minjust.gov.ua/file/1060.

19. Каверзін проти України: Рішення Європейського суду з прав людини від 15 травня 2012 р. № 23893/03: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.minjust.gov.ua/file/25576.

20. Вергельський проти України: Рішення Європейського суду з прав людини від 12 березня 2009 р. № 19312/06: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rchr.org.ua/images/resheniya/Vergelskiy.doc.

21. *Сванідзе Е.* Ефективне розслідування фактів жорстокого поводження: керівні принципи застосування європейських стандартів / Е. Сванідзе. – К.: «К.І.С.», 2009. – 144 с.

22. *Волков К.Д.* Забезпечення права особи на свободу та особисту недоторканність під час застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні: дис. … канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / К. Д. Волков. – Київ, 2015. – 245 с.

Gloviuk I. The enforcement of art. 206 of Criminal procedure code of Ukraine in implementation of defense in criminal proceedings.

The article is dedicated to the study some issues of legal regulation and practice of realization of general obligations of judge concerned to the protection of human rights during the implementation of function of defense. It was outlined that investigative judge should implement his authorities without reference to form of receiving information that composes reasonable suspicion that within the court's territorial jurisdiction, there is a person who has been deprived of his liberty without valid court's decision, or has not been released from custody after the payment of bail. The capacity of examination of issue of legality and reasonableness of apprehension of person due to the suspicion in commitment a crime according to the art. 207–208 of CPC of Ukraine is outlined in art. 206 of CPC of Ukraine. It was proved that if person is apprehended illegally and unreasonably and term of apprehension was not ended, investigative judge will be obligated to check out the legality and reasonableness of apprehension exceeding the limits of examination of application.

It was proved that local facts in proof in realization judge's authorities according to the art. 206 CPC of Ukraine consist on such circumstances as: 1) deprivation of liberty; 2) legal ground for deprivation of liberty. The burden of proof related to the legal ground of deprivation of liberty lays upon investigator and prosecutor. If investigative judge refuses in immediate liberation of person, he should state the reasons and evidences that refute statements of defense concerned to illegal deprivation of liberty in details.

The applicant is not obligated to lodge the evidences to prove the enforcement of violence towards him during the apprehension and custody in the competent public authority concerned, state institution (public authority, state institution empowered to keep in custody); for commission to provide forensic medical research of person and to study facts expounded in application the appropriate application of person is enough.

Analyzing statements of CPC of Ukraine, practice of European court of Human rights and practice of national courts, the peculiarities of proving in implementation these authorities are outlined. The changes and additions for art. 206 of CPC of Ukraine were proposed.

Keywords: *defense, investigative judge, general obligations of judge to protect human rights, proving, the investigation of abuse.*

Стаття надійшла до редакції журналу 24 квітня 2016 р.